

Sociaal Zorgpad Licht Verstandelijk Beperkten

1. Doel en toepassingsgebied

Voor verloskundige zorg aan zwangere met een licht verstandelijk beperking (lvb) die tijdens de zwangerschap, bevalling en bij de invulling van hun ouderschap extra ondersteuning nodig hebben. Lvb kan gepaard gaan met autisme en/of gedragsproblemen, ook dan is dit zorgpad van toepassing. Vanuit de eerstelijns doorloopt de verloskundige dit zorgpad, in tweede lijn het Medisch Maatschappelijk Werk.

2. Achtergrondinformatie opbouw zorgpad

Met de term 'licht verstandelijk beperkt' refereert men aan personen met beperkingen in o.a. hun sociale vaardigheden. Niet altijd is het IQ richtinggevend voor de mate van beperking en ondersteuningsbehoefte. De behoefte aan ondersteuning is afhankelijk van het functioneren, de leefomgeving en bijkomende problematiek zoals leerproblemen, autisme, gedragsproblemen of bijkomende, psychiatrische problematiek. Het merendeel van de lvb cliënten heeft geen professionele ondersteuning nodig. Bij een zwangerschap kan de cliënt nu wel een ondersteuningsvraag hebben. Lvb cliënten hebben, soms, een zorgindicatie, ontvangen ondersteuning en/of wonen onder begeleiding. Een zwangerschap kan leiden tot een verhuizing naar een andere begeleidingsvorm waar de nodige ondersteuning wel gegeven wordt.

Tips voor het herkennen van licht verstandelijke beperking

- Ga na of zwangere cliënt kan lezen en schrijven (laat haar zelf iets schrijven/ lezen).
- Ga na of zwangere cliënt kan klok kijken en plannen.
- Vraag welke opleiding gevolgd is, of een diploma is behaald en vraag de naam van de school.
- Vraag in de tijd terug (de betrokkene kan vaak geen chronologische volgorde aanbrengen).
- Begeleiding: Krijg je begeleiding? -bijv. bij je post, geld, werk, school, agendaplanning, huishouden. Heb je gesprekken met iemand? Als je hulp nodig hebt, wie bel je dan? Wie kent jou het beste?
- Neem geen genoegen met een kort antwoord maar vraag door!

Vaak is er sprake van beperkingen in sociale vaardigheden. Lvb hebben moeite zich staande te houden, het inlevingsgevoel is beperkt, vaak zijn er schulden en het netwerk is klein. Cliënten reageren primair, en denken in oorzaak en gevolg is lastig. Taalachterstand maakt de inschatting van een lvb extra moeilijk.

Aanmelding

- a. Een zwangere cliënt met een nieuwe ondersteuningsvraag, of als de zorg onvoldoende is, wordt aangemeld bij MEE via zwanger@meezhn.nl of via de front-office (088 752000), liefst door verloskundig zorgverlener/MMW. MEE gaat op huisbezoek en ondersteunt de cliënt bij indicatieaanvraag van professionele ondersteuning en bij de doorstroom naar het traject verantwoord ouderschap.
- b. Is er al een zorgorganisatie betrokken, dan wordt deze door MEE ingeschakeld. MEE onderhoudt contact met verloskundige/MMW. Belangrijk om huisarts te betrekken. Een warme overdracht na de geboorte door verloskundige en kraam naar de ondersteuningsorganisatie en JGZ is belangrijk.
- c. Wordt de (uitbreiding van) zorg afgewezen dan biedt het Loket voor Jonge Moeders een uitweg (t/m 27 jaar). Of een motiverend gesprek tussen cliënt en MEE. (Verantwoord ouderschap zwanger@meezhn.nl).
- d. Blijven de zorgen (geen ondersteuning/hulpverlening, twijfels over de veiligheid van het kind) overweeg adviesvraag bij Veilig Thuis Haaglanden (070-3469717 / info@veiligthuishaaglanden.nl).

Ondersteuning specifiek voor aanstaande licht verstandelijk beperkte (jonge) moeders:

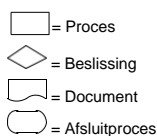
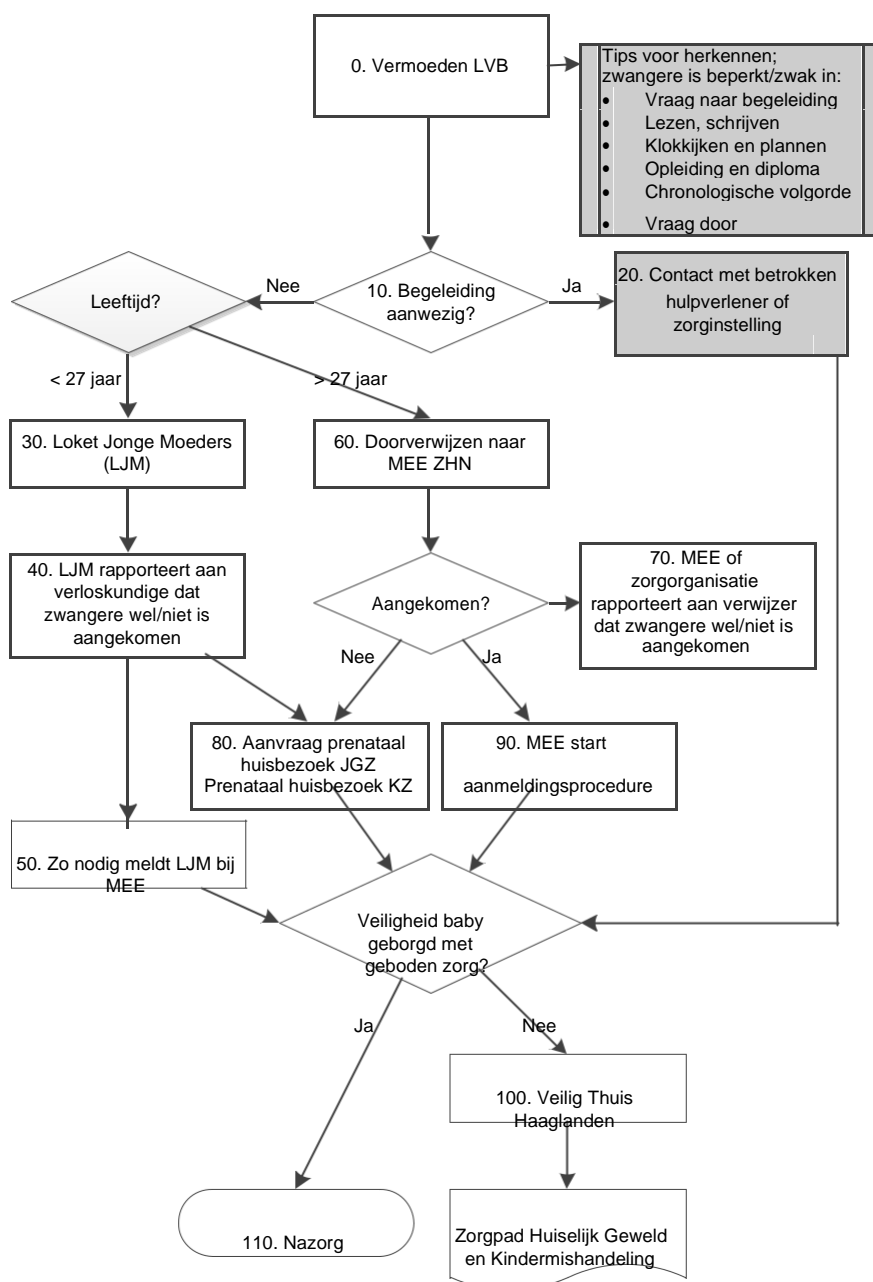
- MEE biedt ondersteuning in de vorm van individuele gesprekken of groepscursus ('Zwangere meiden').
- Het gaat daarbij om bewustwording en praktische ervaringen (bijv. door inzet probeerpop).
- Loket voor Jonge Moeders (<27 jaar) kan bemiddelen als cliënt geen ondersteuning van MEE wil.
- Probleemverkenning, indicatieaanvraag en doorverwijzing naar andere vormen van begeleiding kan via MEE en via de al betrokken zorginstanties zoals Humanitas DMH Homerun (0182-308010), Middin (070-3721234), Ipse de Bruggen (088-998877), Meliuszorg (070-7789825). Zij geven gezinsondersteuning aan verstandelijk beperkte (jonge) ouders. Denk aan begeleiding in het ouderschap met zeer jonge kinderen.
- Middin heeft een ouder-kindgroep voor zwangere en jonge moeders.
- Aanvraag van een prenataal huisbezoek bij de JGZ is belangrijk voor continuïteit na de bevalling.

Sociaal Zorgpad Licht Verstandelijk Beperkten

3. Bronnen en informatie

1. www.nji.nl/nl/LVB_Kenmerken_en_oorzaken.pdf. Kenmerken en oorzaken van licht verstandelijke beperking Mariska v. Zoom.
2. www.meezhn.nl herkennen LVB: <http://www.meezhn.nl/meer-over-mee/herkennen-van-lvb/>
3. Verwijzing naar ondersteuning bij kinderwens-zwangerschap en ouderschap
<http://www.meezhn.nl/wat-doet-mee/den-haag/ondersteuning-bij-kinderwens-zwangerschap-en-ouderschap>

Sociaal Zorgpad Licht Verstandelijk Beperkten

0. Vermoeden van LVB. Cliënten zijn vaak beperkt op verschillende terreinen. Doorvragen is belangrijk. Tooltip: Mind2Care. Lvb kan gepaard gaan met autisme en/of gedragsproblemen. MMW HMC-Westeinde 070-3302638 MMW Haga 070-2102082 Maatschappelijkwerk-zi@hagaziekenhuis.nl

10. Vraag waar cliënt (begeleid) woont, of er ondersteuning en begeleiding is (geweest), of er hulpverlening (een zorgorganisatie) aanwezig is en of ze bekend is met MEE/indicatieaanvraag.

20. In overleg met de zwangere is er contact met de hulpverlening/ondersteuningsstructuur/zorgorganisatie. Bespreekpunten in dit overleg: verloskundige zorg tijdens de zwangerschap, huisvesting cliënt, bevalling, kraamzorg en daarna, cliënt specifieke aspecten. Tijdens de hele zwangerschap moet de veiligheid van moeder en kind in het oog worden gehouden.

30. Onder de leeftijd van 27 jaar worden alle cliënten verwezen naar het Loket voor Jonge Moeders. Inloopsprek uur dinsdag en vrijdag van 13.00-16.00 uur. 070-3655930 of www.jipdenhaag.nl

40. Het Loket voor Jonge Moeders rapporteert terug naar de doorverwijzer (verloskundige of MMW) of zwangere wel/niet is aangekomen. Aanvraag Prenataal huisbezoek bij JGZ is belangrijk voor continuïteit.

50. Indien nodig neemt Loket voor Jonge Moeders contact op met MEE/zorgorganisatie en in overleg besluiten zij gezamenlijk welke hulp in dit geval het best passend is en wie casemanager is. Verloskundige of gynaecoloog wordt hiervan op de hoogte gesteld.

60. Vanaf 27 jaar en bij vermoeden van lvb of (gerelateerde) gedragsproblematiek dan in overleg met de zwangere een afspraak maken bij MEE zwanger@meezhh.nl of 088-752000 of met al betrokken zorgorganisatie.

70. Afspraak is dat MEE (of de zorgorganisatie) laat weten of de zwangere cliënt is aangekomen.

80. Verloskundige doet aanvraag prenataal huisbezoek en vraagt om terugkoppeling via formulier: cjg.igz@denhaag.nl Buiten Den Haag: prentalezorg@jqzshw.nl. Verloskundige doet aanvraag prenataal huisbezoek bij kraamzorg en geeft aan welke vorm van kwetsbaarheid er speelt.

90. Bij de aanmelding bij MEE wordt de cliënt ingeschreven en wordt er een afspraak gemaakt voor een huisbezoek. Na vaststelling van de hulp/ondersteunings-vraag bepaald MEE (of zorgorganisatie) of indicatieaanvraag nodig is en vragen zij de hulp aan.

100. Is cliënt niet tot zorg of ondersteuning te motiveren, en zijn er twijfels over invulling van het ouderschap en veiligheid van de baby, dan in overleg (collega, huisarts, JGZ verpleegkundige) advies vragen of melden bij Veilig Thuis Haaglanden 070-3469717. Client wordt op hoogte gesteld van de Veilig Thuis-melding. Bewaak als zorgverlener de continuïteit van zorg rond zwangerschap en geboorte.

110. Navragen bij zwangere of geboden hulp voldoende is. Denk ook aan huisarts en thuissituatie/sociaal ondersteunend systeem. Na de bevalling gezin warm overdragen aan kraamzorgorganisatie, verloskundigenpraktijk en JGZ.